53e jaar. — Nr 67. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 6 Juni 1908.

Men schrijft in te Tongeren bij V. 'OLLÈE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week 5 fr. per jaar.
Twee - - 6 -
Een - - 4 -
Een blad afzonderlijk 10 centiemen
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD.

TONGEREN, DEN 6 JUNI 1908.

Wat de meisjes moeten leeren.

Willen de weeshuizen, de scholen, de pensionaten van jonge meisjes ons flinke vrouwen geven, onderwezen in den Godsdienst, in staat een huis te besturen, de kinderen op te voeden en hun man met raad en daad bij te staan in hunne ondernemingen en moeilijkheden, dat zij aan de toekomstige echtgenooten en moeders eene der noodzakelijkste wetenschappen, nl. de **kunst van huishouden** onderwijzen.

Weet gij wat onze meisjes moeten leeren, zegt de Kristene Vrouw : leert haar lezen, schrijven en rekenen ; leert haar gezonde en voedzame spijzen bereiden ; leert haar wasschen en strijken, kousen stoppen en kleeren hermaken.

Leert haar dat een gezond voedsel voor alle medecijnen vrijwaart.

Leert haar dat men, om besparingen, minder moet uitgeven dan men verdient, en dat de tegenovergestelde wijze van doen rechtstreeks naar de armoede en den ondergang voert.

Leert haar dat een eenvoudig katoenen kleedje, dat betaald is, schooner staat dan een prachtig zijden pak, waarvan leveraar en naaister nog de betaling eischen.

Leert haar dat een flink en open gelaat meer waard is dan vijftig bleeke, kwijnende, teerachtige gezichtjes.

Leert haar inkoopen doen en rekeningen nazien.

Leert haar dat de weelde, ijdelheid en overdreven opschik enkel dienen om in haar het beeld van God te misvormen.

Leert haar verstandig spreken, haar vertrouwen in God stellen ; leert haar zich zelve helpen en met moed en ijver werken.

Leert haar den ijdelen schijn verachten en ja en neen zeggen zonder huichelarij.

Leert haar dat deugd en Godsdienst alleen den mensch kunnen gelukkig maken op deze aarde.

Leert haar vooral de ware godsvrucht, want zonder deze zullen de meisjes moeilijk het overige leeren en zoo zij het ook leerden, zij zouden er slechts een gering en kortstoondig voordeel uit trekken.

In dat alles moet de jeugdige dochter vooral door de moeder, welke de beste leermeesteres is, onderwezen worden.

ALLERLEI NIEUWS

HULDE AAN DE E. P. JEZUIETEN IN HOLLAND. — De Hollandsche regeering, voor een groot deel bestaande uit orthodoxe protestanten, heeft dezer dagen den akademischen raad van openbaar onderwijs samengesteld, waarvan de leden gelast zijn, de examens voor te zitten in de gestichten van middelbaar en hooger onderwijs.

Onder de nieuwe leden, welke voor het loopende jaar zijn aangedaid, bevinden zich 5 paters Jezuieten.

Dat is de eerste maal dat zulks gebeurt in Holland en het feit dient des te meer aangestipt, daar, zooals wij vernemen, het de orthodoxe protestanten zelven zijn, die het voorstel deden, die vijf uitstekende geleerde Jezuieten te benoemen.

Schoonere, onverdachte hulde aan de bekwaamheid der E. P. Jezuieten kan men stellig niet vinden !

— **Fabriek van Pianos**, Huis B. VAN HYFTE, Nederkouter 32, (tegenover de Bagattenstraat) Gent.

De Pianos B. Van Hyfte onderscheiden zich door hunne welluidendheid, duurzaamheid en voordeligen prijs. *Nieuwe Pianos, in huur geweest zijnde, met grooten afslag.*

Tien jaren waarborg.

Groote Prijs, in gemeenzaamheid, en **Gouden Medalje**, aan de Wereldtentoonstelling van Luik 1905.

— *J. ROMAN, schoenen, Luik.* — Zie aankondiging 4e bladzijde.

—o— EENE KWAAL VAN DEN TIJD is zekers dit groot getal van maag zieltens welke men terecht denkt te moeten toewijten aan de vervalsching der voedingsstoffen. Daarom roepen wij nogmaals de aandacht onzer lezers op de vervalschingen van de gekende gezondheidslikeur Elixir De Kempenaar waarvan de stop en capsule de naam Jacques Noets Anvers moeten dragen en op het etiket den titel Elixir De Kempenaar moet voorkomen.

Verkrijgbaar bij M. Dans en zoon, Pleinstraat, 24, Tongeren, en bij alle likeur handelaars.

— VERPLICHTEND ONDERWIJS. — Het verplichtend onderwijs is het algemeen redmiddel, aanbevolen door de liberalen, tegen ontwetendheid, drankmisbruik, armoede, enz., enz.

In Frankrijk bestaat het verplichtend onderwijs, en daar is het goed, zeggen onze geuzen.

Laat eens zien wat de « Figaro » schrijft, die geen katholiek blad is :

« Frankrijk, zegt dat blad, verteert « 171 miljoen voor het lager onderwijs, « en dat kolossaal cijfer groeit nog aan.

« Indien men ten minste mocht verhopen dat het getal ongeletterden alle « dagen verminderde !

« Niets is minder bewezen.

« Het getal lotelingen, die niet kunnen « lezen noch schrijven, was in 1904 gedaald tot 10 duizend !

« In 1907 is het weer geklommen tot « 14 duizend ! »

Hewel, liberalen, waar naartoe met dat blind peerd ?

DE VÉLOS EN DE MOTOS
SAROLEA
zijn de aanbevelingswaardigste.
Bureelen en Magazijnen te Herstal.

— ER zal veel fruit zijn dit jaar zoo wij de tuinbouwkundigen mogen gelooven. De bloemen zijn wat laat in bloei gekomen, wat voor goed gevolg had dat de bloesem door vorst niet werd vernield.

Men voorspelt vooral een boerenjaar voor wat pruimen, perzikken en abrikozen betreft.

Zooveel te beter.

—o— Genees-en heelkundige aandoening van de **maag** en de **darmen**. — Van af 16 juni zal DOKTER YVO PIRENNE, **specialist**, (voorheen Burtonstraat, 30), zijne consultatien bezoemen, alle dagen van 2 tot 5 en 's zondags van 9 tot 12 ure. *Jardin Botanique*, 29, Luik-Guillemins. Telefoon 2700.

Lion Belge. Naamloze Maatschappij tegen de ongevallen en op het leven. Volksverzekeringen. Lijfrenten. Voordeelige tarieven. Maatschappelijke zetel : BOULEVARD DU HAINAUT, 183, BRUSSEL. — Vraagt agenten.

— Bierke had de droeve gewoonte van nog al veel genever te drinken en daardoor verwaarloosde hij dikwijls zijne plichten.

Ook als hij zijnen Paschen hield kreeg hij eene zalige vermaning. — Nog twee druppelkens per dag moogt ge drinken, zei de biechtvader .. meer niet ! Dat kan ik niet beloven, zei Biene, en hij was den biechtstoel uit, recht bij 'nen anderen.

« Mijn goede vriend, ge moogt absoluut zoo niet blijven drinken... Een druppelke per dag is meer dan genoeg ! » — 't Is hier nog slechter, zei Biene en hij was de gaten uit... bij 'nen derden biechtvader ! — « Maar jongen toch, ge moet absoluut verzaken aan den drank... er is maar dat middel ; geenen genever meer drinken ! niets ! volstrekt niets ! »

Het is hier nog slechter, peisde Biene, de eerste was nog de beste, van hem mocht ik er toch nog twee drinken en Biene wedrom bij zijnen eersten biechtvader ... en als 't veensterke open ging, fluisterde hij : « Zeg, pater, doe je 't nog voor twee ?!! »

— O DIE NIEREN. — Lezers, indien gij stijf zijt, indien gij rugpijn hebt, indien gij u moeilijk kunt oprechten, dat komt omdat uwe nieren opgevropt zijn van slijm ; in dat geval, neem gedurende eenige dagen, 2 antislijmachtige Pillen Walthéry en gij zult seffens verlicht zijn. 1 frank.

— **Dr Osc. KREMER**, Jonruellestraat, 33, Luik. BLAAS- EN HUIDZIEKTEN.
Spreekuur : van 8 tot 9 en van 2 tot 4 u.
Luik, dicht aan de statie Vivegnis.

— EEN SLIMME SNAPSDRINKER. — Poem had goesting voor een borrel, maar hij had een halven frank, per malheur geen goede. Daarop verzon hij den volgenden list :

Hij nam twee gelijke apothekersfleschjes en vulde het eene met water.

Poem trok nu naar de herberg, en, het ledige fleschje op den toog zettende, zegde hij tot den herbergier :

— Baas, dos mijn fleschje eens vol klaren.

De baas vuit het fleschje. Poem steekt het in den zak en geeft kalm zijn halfrankske.

— Eh ! eh ! zegt de baas, dat geld is niet gangbaar, jongen.

— 't Is toch niet waar zeker ? vraagt Poem verwonderd. Wel, wel ! ja, gij hebt gelijk ; en ik heb geen zonder geld bij mij... Wilt ge wachten, baas ?

— Om den duivel niet ! Ik ken u van haar noch pluim ! Allo, gauw, geeft den genever terug !

Schijnbaar bedrukt geeft Poem het fleschje met water gevuld ; vergramd giet de baas het water in het genevertonneken en. . Poem trekt er, in zijne vuist lachende, met den genever van onder.

— **Alb. Ameke**. *Fontainesplaats 9, 11, 13, 15, Brussel.* — Fabrieksprijs van gezeten beddenmatrassen, beddegoed, volledige slapkamers. Installatie van sifons. Vraag catalog G L.

— *Aan de bleeke en bloedgebrekkige jonge meisjes*, alsook aan de jonge, weeke moeders, raadt men de Pil van Dr Raphaël die een ware schat is van sterkte, kracht en gezondheid. fr. 1,75. In al de apotheken.

— ALTIJD DEZELFDE. — Alle eenwen zijn in haren hoogmoed gaan kloppen aan de deur van het Vatikaan.

En de deur is geopend ; en de leering van het Vatikaan is verschenen onder de gedaante van eenen machteloozen uitgeleeden grijsaard.

— Wat wilt gij van mij ?

— Wij willen verandering.

— Ik verander niet.

— Maar alles verandert in de wereld, de wetenschappen, de wijsbegeerte, de koninkrijken. Waarom zijt gij altijd dezelfde ?

Gij zult veranderen ! Wij hebben de macht, wij dragen het zwaard dat de tronen verbrijzelt ; dat zwaard kan wel het hoofd van eenen grijsaard doen vallen en de bladen van een boek verscheuren.

— Laat het bloed vloeien zoo gij wilt ; dat zal slechts mijne krachten vernieuwen.

— Maar neen ! Ziehier de helft van mijne macht en van mijnen koninklijken mantel.

— Houd uwen mantel voor u, o Cesar. Morgen zullen ze u in dien mantel begraven. Dan zal ik op uw graf het *Alleluia* en het *De Profundis* zingen, en die zangen veranderen nooit ! LACORDAIRE.

Ziekten der vrouwen. — De Docter GASTON HARDY, van Luik, vroeger rue Lonhienne, heeft zijn verblijf overgebracht, rue Saint-Laurent 179. (Tram der St-Lambertusplaats).

— TEGENSLAG VOOR DE MATERIALISTEN. — Over een jaar of twee was men er bovenop bij de materialisten.

In Java had men een geraamte ontdekt van een dier, dat men « pithécanthroop » heette, en dat geraamte gelijkt nog al wel op het menschelijk geraamte ; het staat tusschenin het geraamte van eenen gorilla-aap en van den mensch.

Daar hebben wij den schakel die den mensch aan de apen en dienstvolgens aan de dieren verbindt, riepen goddeloozen en materialisten. Inderdaad zij meenden dat het bewezen was dat het geraamte van den pithécanthroop ontdekt werd in grondlagen van het derde vormingstijdperk.

In dat geval zou de pithécanthroop bestaan hebben vóór den mensch, wat als een vermoeden kon gelden dat de pithécanthroop de voorvader van den mensch kon zijn.

Daarop is een Duitsch geleerde, professor V. Volz, naar Java getrokken om ter plaats de kwestie te bestudeeren.

Hij is er twee jaar gebleven en heeft bevonden dat het geraamte niet gevonden werd in grondlagen van het derde vormingstijdvak, maar behoorde tot het middelmatige vierde vormingstijdvak, in het welk de mensch ook reeds bestond.

De « pithécanthroop » zou dus een tijdgenoot van den mensch zijn en bijgevolg kan hij onmogelijk voorvader niet zijn.

De studie van leeraar Volz is verschenen in het Nieuw Jaarboek voor Mineralogie van 1907.

Daarmee staan de liefhebbers die zich zelven en ons allen voor « verbeterde apen » willen doen voorgaan, nog eens paf !

— **EDMOND NOLS. Tandmeester.** *hoek der Chaussée des Prés, Boulevard Saucy, 33, LUIK.* — Telefoon 1883. — **Tanden en gebitten.** — **Operatiën zonder pijn.**

WISSELBUREEL, **Paul Nollet** (Hôtel Schiller) Schouwburgplaats 6, Luik. Telefoon 2287. Open van 8 1/2 ure 's morgens tot 6 ure 's avonds 's Zondags van 9 1/2 ure tot 's middags.

— GODSDIENST EN HUWELIJKSTROUW. — Zwitserland is deels protestant en deels katholiek. Men heeft daar de echtscheiding ingebracht in 1874. De uitslag er van is ijselijk. Voor 't jaar 1905 alleen zijn er 1343 echtscheidingen.

Maar 't is kurieus om na te gaan waar zij meest gebeuren en welke de invloed is van den godsdienst in die zaken.

Daar zijn vijf protestantsche kantons : Geneve, Zurich, Berne, Neuchatel en Waadland.

In die vijf kantons alleen zijn er 916 echtscheidingen op 1343 in heel het land.

Er zijn vier katholieke kantons : Valais, dat maar 3 echtscheidingen telt, Fribourg 9, Zug 3 en Uri geen, dat is 14. — Het kanton Afpenzel (katholiek) heeft 3 echtscheidingen, terwijl het kanton Afpenzel (protestant), er 39 telt.

Dat is afdoende !

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN **L. Thirlart-Andrien,** 66, Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.

Vier millioen cigaren in magazijn. Alle bestellingen worden geleverd in droogte en fijne cigaren. — Telefoon 1956.

— LEVEN EN STERVEN TE LONDEN. — Honderd jaar geleden telde Londen nog geen miljoen inwoners, thans telt het 6.000.000 inwoners, of nagenoeg het zesde deel der Engelsche bevolking.

Gemiddeld wordt er te Londen elke 4 sekonden een kind geboren : elke 7 sekonden sterft er een mensch. Op denzelfden tijd dat er 2 nieuwe burgers geboren worden sterft een inwoner. Bij de werkende klas sterven ongeveer de helft der kinderen, alvorens 5 jaar oud te worden.

Dertig ten honderd van de inwoners van Londen winnen minder dan 25 fr. in de week.

BREUKEN
VOOR ALTIJD GENEZEN IN 10 DAGEN.
GEEN BREUKBAND MEER.
Heelkundige Inrichting St-ANNA
te Lanaeken, bij Maastricht, bediend door de Eerw. Kleine Zusters van St-Jozef.
Vrouwenziekten, misvormde ledematen.
aderspat, aderbreuk.
Spreekuren : Vrijdag's van 2 tot 6 uren.

Maison Aug. FOURNIER.
Successeurs :
JEAN RANSY & Cie
Agents de change
3, RUE DES DOMINICAINS, 3, LIÈGE.

ASTHMA
Gij allen die aan het **Asthma** lijdt, schrijft aan M. ESCOUFLAIRE, apotheker te **Ath**, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van
POEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
MET CERTIFICATEN VAN GENEZINGEN

De maagziekten overwonnen.
Hebt gij slechte spijsverteringen ? Hebt gij maagzuur, maagpijn, zwaarte in het hoofd, strambeid in de leden, in een woord, verteert gij slecht de spijzen ?
Neemt het verfrischend maagpoeder van doctor LEMAIRE en
Op eenen dag
zult gij verlicht zijn zonder eenig regiem te volgen en zonder purgeermiddel.
Prijs per doos **1,50**, per post **1,65**.
Algemeen depot voor België :
Apotheek MASY, Landen.
Dépositaires :
Voor Brussel, Apotheek Delacre ; Binche, apotheek Ramboux ; Hasselt, Apotheek Vreven ; Tongeren, in alle Apotheken.

J. Schuurbiers-Groonenberg
WISSELAGENT
Leuvensche Steenweg, 60,
BRUSSEL
Telegraaf-adres : SCHUURBIERS, Beurs, Brussel
Telefoonnummer : **5177.**
—o—
Invordering zonder kosten van alle Belgische en vreemde koepons.
Nazien van alle trekkingen.
Inschrijving zonder kosten op openbare uitgiften.
Financieële inlichtingen over alle waarden mits een postzegel van 10 centiemen voor het antwoord.
Leening op fondsen.
Uitvoering van alle beursorders.

« *LE PHARE* »
BELGISCHE MAATSCHAPPIJ VAN
LEVENSVERZEKERINGEN
Lijfrenten, Eerste H. Kommunie & Spaarverzekering.
Kapitaal : EEN MILLIOEN.
Voordeelige tarieven.
De Maatschappij vraagt goede agenten in al de gemeenten waar zij niet vertegenwoordigd is. — Zich te wenden voor inlichtingen en voorwaarden aan M. de Bestuurder der Maatschappij « LE PHARE », 33, Aanpachlaan, Brussel.

MARGARINE FABRIEK
Chs. Van den Bussche
MERXEM
MARGARINE
« COLUMBA » het fijnste mark.
Gelijk boter voor alle gebruik.
« DE LELIE » Premie mark.
Premie katalogussen worden « gratis » op aanvraag gezonden.

Verven - Vernissen
Huis Edmond JANSSENS
Houwaertplaats, Brussel.
Vernis voor vloeren, per lit. 1.50 1.75 2.00
" " meubelen " 1.50 1.75 2.00
" " buiten " 2.50 3.00
Wit EMAIL per kilo 1.50 2.00 2.50
Op aanvraag toezending van de prijslijst.

DE DRIE

BOERDERIJEN

(11e VERVOLG.)

Hoe meer jaren er echter verliepen, des te moeilijker werd het hem, zijn plan ten uitvoer te brengen. De krachtigste hinderpaal was zijn liefde voor zijn geboorteplaats. Gedurende zijn dienstijd als vrijwilliger te Kiel had hij de pijn van het heimwee leeren kennen. Toen wist hij, dat hij met al de vezels zijner ziel verbonden was aan zijn groenen geboortegrond, en dat hij het heimwee daarnaar nooit geheel zou kunnen overwinnen.

Moest hij dan weg ?

Hij zuchtte. Och — wat was het thuis toch schoon ! De maan had de grauwe wolken weggeschoven, en wierp een helder, doorzichtig zilverlicht op de nevelen, die als vochtige sluiers het groene land bedekten. En zijne blikken wendden zich naar het noorden, zij drongen door nevel en duisternis, zweefden over den in de verte aan den gezichteinder wegschemerenden binnendijk op de vleugelen der verbeelding naar de Sophienkoog. In den Geest zag hij het groote, witte huis met de breede « loggia » boven de veranda, die op kolommen rustte. Hij zag de vuurroode geraniums en de blauwe lobelia's, de groote fenixen waaierpalmen... Tusschen het groen verscheen Suse's slanke, lichte gestalte...

Suse... Suse...

Gloeiend schoot het bloed den eenzamen man naar het hoofd. Als... zij wilde..., als zij... Zij was de magneet, die hem boeide.

Eindelijk had zijn vader gelijk. Als hij de hoeve overnam en vader in de stad ging wonen, was dat even goed, als wanneer hij het veld ruimde en in den vreemde ging. Maar ook dat was waar ; de nieuwe eigenaar moest eene huisvrouw hebben. De huishoudster, die sinds de dood van vrouw Karen nu alles verzorgde, werd oud en sufferig ; er vielen allerlei ongeregeldheden voor, het rechte toezicht ontbrak.

De kleine, ouderwetsche hangklok sloeg twaalf ure, toen hij voor zich zelf een besluit had genomen. Suse zou beslissen of hij zou blijven of heengaan.

Vlug en vast ging de pen over het papier.

« *Lieve juffrouw Suse !*

» Vergeef den onhandigen knaap, dat hij u zoo vertrouwelijk durft aanspreken. Hij heeft er eigenlijk geen recht op. Maar ik kan niet anders...! ik heb u altijd liefgehad, en 't eenig woordje dat ik met uw naam in verbinding zou willen brengen is... lieve. Ik bezit de gave niet om schoone woorden te gebruiken en mijne gedachten en gevoelens in welluidende zinnen te kleeden, maar gij, die zelfs zoo eenvoudig en waar en natuurlijk zijt, zult mij toch wel verstaan. Ik heb altijd zoo veel van u gehouden, Suse ! Als ik u aanzag, dan dacht ik aan de goede feeën, waarvan mijne lieve moeder mij vertelde, toen ik een kind was en het scheen mij toe, dat in uw blanke warme handen onzichtbaar al de wonderbare gaven van die schitterende sprookjesgestalten moesten liggen, dat gij die handen slechts had op te heffen, om al dat schoone uit te storten over de gelukkige stervelingen, aan wie gij uwe gunst zoudt schenken.

» Zoo lief waart gij mij altijd, maar hoe dierbaar gij mij in werkelijkheid zijt, hoe volkomen gij mijn hart in bezit hebt genomen, zoodat er voor niemand anders meer plaats is, dat is mij eerst sinds korten tijd duidelijk geworden.

» Gij, nevens mij op Bartels-hoeve, wij beide vereenigd op onze groenen geboortegrond — dit verlokkende droombeeld, dat opeens verrijst in mijn eenzaam leven, tot dusverre zoo arm aan geluk, vervult mijne ziel met gloeiend verlangen naar de verwezenlijking daarvan.

» Ik had mij voorgenomen mijne geboorteplaats te verlaten. Maar ik blijf hier, als gij erin toestemt mijne vrouw te worden. Vader gaat in Husum wonen. Daarmede is de aanleiding tot onaangenaamheden uit den weg geruimd.

» Drie dagen zal ik op antwoord wachten. Schrijft gij mij in dien tijd niet, dan houd ik het ervoor, dat gij mijn aanzoek afwijst. Indien ik echter mag hopen, dat mijn verlangen bij u weerklank vindt, maak mij dan spoedig gelukkig met een antwoord. Ik behoef u wel niet te verzekeren, met hoeveel verlangen ik uwe beslissing tegemoet zie.

« INGWER BARTELS. »

IV.

De oude brievenbesteller Henkens zou weldra zijn gouden jubeldeest vieren, en tegen het voorjaar wilde hij zijne welverdiende rust gaan genieten. Vijftig jaar is een lange tijd, en hij had nooit tegen het werk opgezien ; onvermoeid en opgeruimd had hij in hitte en koude, de eindelooze, moeilijke Marschwegen beloopen, maar in de laatste jaren was het hem dikwijls zwaar gevallen. En vandaag was het al heel erg : de zon straalde een tropische hitte uit over het vlakke, onbeschaduwde land, en hij had reeds een verre weg door de gloeiende zon afgelegd. De oude voeten wilden zoo goed niet meer voort ; telkens moest hij een oogenblik rusten en op adem komen eer hij zijn weg kon voortzetten.

Bij een dwarsweg ontmoette hij Niele, den zeepkoopman uit Friedrichsstadt. De oude jood was ook al in de zeventig. Het karretje met seep, waarvan hij de hoeven in de Marsch voorzag, trok hij achter zich aan. Niettegenstaande zijne armoedige kleeding en zijn schraal voorkomen, maakte Niele een zeer fatsoenlijken indruk. Alles aan hem, van zijn witten hoedsboord tot de glimmend gepoetste laarzen, van het glad gekamde, grijze haar tot de witte vingernagels, was kraakzindelijk ; over den scherpgebogen neus keken lichte grijze oogen verstandig en merkwaardig de wereld in.

De twee veteranen van den zwaren arbeid bleven staanen wisselden een paar woorden.

— Waarheen, Niele ?

— Sophienkoog.

— Daar moet ik ook nog naar toe. Vreeselijk heet vandaag.

— Als ik u den weg kan besparen, wil ik met genoegen de brieven voor u meenemen, zegde Niele.

Henkens overlegde even, en schudde toen het hoofd. Vijftig jaar lang had hij zich aan geen enkel plichtverzuim schuldig gemaakt, en daarom wilde hij tot het laatste zijn arbeid verrichten. De brieven aan een ander meegeven zou tegen het reglement zijn... bovendien wachtte hem op Sophienkoog tenminste een behoorlijken maaltijd, en misschien nog wel een drinkgeld voor den zwaren gang.

Ik dank u, dat mag niet, Niele. Hm... hebt ge ook al gehoord, dat juffrouw Thordsen zal gaan trouwen met Jacob Nissen ?

Niele schudde het hoofd.

— Neen, en daar geloof ik niets van, bode. De oude man knikte geheimzinnig.

Het zou jammer wezen van het aardige juffertje, als die bij de Nissens terecktkwam. Maar het geld, Niele, dat vervloekte geld. De Thordsens moeten leelijk in de schuld zitten.

— Och, de menschen zeggen zoo veel, zegde Niele knorrig. Henkens, waar gaat ge heen ?

— Naar de Nissens — zijt ge daar al geweest ?

— Neen, daar kom ik niet meer.... vaarwel.

Goedendag Niele.

Henkens stapte weer voort. Het was dom zoo moeilijk was nog nooit een weg gevallen ; hij wist nauwelijks, wat zwaarder woog, de paar pakketten op zijn rug, of de tasch met brieven op zijne borst. Op de hoeve van Nissen moest hij werkelijk een half uurke uitrusten.

— Twee brieven, een voor den heer en een voor juffrouw Nissen, riep hij, 't groote koele pontaal binnengaande.

Toen de boerin naar hem toekwam en de brieven aannam, verzocht hij, of hij een oogenblik in de dienstbodenkamer mocht gaan zitten. Vrouw Anna knikte, waarop Henkens zich zuchtend van zijn last ontdeed, de pakketten op den grond legde, en de tasch aan een kleerenhanger hing. Het was doodstil in huis. Het volk was op het veld, Samel Nissen was naar stad. Anneline zat in haarkamertje te haken.

Vrouw Anna nam de brieven mee naar haar plaatske bij het venster en deed ze open. De eerste was van haar broeder.

« *Lieve Anna !*

» Het geld heb ik zonder veel moeite gekregen, en den 1e November krijgt gij alles wat gij ons geleend hebt tot een pfennig terug. Daar ik mij voorgenomen heb, nooit meer bij u in huis te komen — of gij moet op sterven liggen en mij willen spreken — breng ik het geld naar Husum op de kredietbank, waar gij of uw man het den 1e November kunt halen.

» *Uw broeder,*

» SWEN LUTH. »

Anna lachte spottend, wierp den brief in haar naaimandje, en las den anderen brief, die aan Samuel geadresseerd was.

» *Beste schoenbroeder en schoonzuster !*

» Ik neem de pen op, om u een groot verzoek te doen. Op uw zilveren bruiloft vond ik geen gelegenheid om u alleen te spreken, en daar was ik nog wel voornamelijk om gekomen, want ik had dien dag noodzakelijk turf moeten steken. Beste schoonbroeder, gij weet dat wij veel zorgen hebben op onze klein boerderij. Vijftienhonderd mark eerste hypotheek tegen vier per cent van de spaarkas, en vijftienhonderd tegen vijf van u, dat is heel zwaar voor ons, terwijl het leven zoo duur is. Wij hebben het altijd nog bij elkaar gebracht, maar daar dit voorjaar het ongeluk wilde, dat de zeug bijna al hare biggen opvrat, en de twee, die overbleven aan de vlekziekte stierven, zijn wij erg achteruitgegaan. Bovendien brandt de zon dit jaar bij de groote droogte al de boekweit zwart, en het vlas laat zich ook schaal aanzien. Ik klaag niet gaarne, en behoef dit goddank ook niet te doen ; wij zullen ons er weel weer bovenop werken, maar het is toch zoo goed als onmoge ijk dat wij tegen November de beide posten rente kunnen betalen. Daarom, beste schoonbroeder, verzoek ik u, een weinig geduld te hebben. Gij behoeft er geen brood voor te koopen, en ik zal er voor zorgen, dat gij tegen het voorjaar, als wij een kalf, en naar wij hopen, ook weer biggen hebben te verkoopen, al uw geld krijgt met de rente er bij.

» Ik heb er een postzegel bijgedaan en verzoek vriendelijk om spoedig antwoord. Rika en de kinderen laten u hartelijk groeten.

» *Uw zwager,*

» FRIEDRIC CLASSEN. »

(Wordt voortgezet.)